

بسم الله الرحمن الرحيم

سوالات تشریحی - نقطه چین ها - گزاره های صحیح و غلط-کشف ارتباط و جواب به کار ببندیم و....
فلسفه یازدهم انسانی چاپ ۹۸

دریافت کامل این جزوه با :

شماره تلفن: ۰۹۱۰۰۴۸۲۵۲۲

ایمیل: yolchikhani744@gmail.com

الف-کامل کردنی (نقطه چین ها):

- ۱- دانشمندان می گویند تنها موجودی که زمین را تهدید می کند، **نوع بشر** است.
- ۲- مهم ترین عامل دوام و بقای جامعه **عدالت** است.
- ۳- یکی از ویژگی های انسان **پرسشگری** است.
- ۴- **تفکر**، واسطه رسیدن انسان از **مجهولات** به **معلومات** و از **پرسش** ها به **پاسخ** هاست.
- ۵- تا زمانی که انسان با همان سؤال های **معمولی** و **روزانه** روبه روست و به دنبال پاسخ آنهاست، در مرحله **اول** تفکر قرار دارد که می توان آن را « **تفکر غیرفلسفی** » نامید.
- ۶- اگر انسانی از این مرحله **اول** تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال های دسته **دوم** پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می توان آن را « **تفکر فلسفی** » نامید.
- ۷- **ملاصدرا**، فیلسوف بزرگ اسلامی مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آنها را « **فطرت اول** » و ورود به آن پرسش های اساسی و تفکر در آنها را « **فطرت ثانی** » یعنی فطرت دوم می نامد.

- ۸- **ملا صدرا** مانند در فطرت **اول** را شایسته انسان نمی داند و از انسان ها می خواهد که بکشند از **فطرت اول** عبور کنند و به **فطرت ثانی** که مرحله ای برتر و عالی تر است، برسند.
- ۹- سؤال های **دسته دوم** مربوط به موضوعات **اساسی** و **بنیادی** است که بدون در دست داشتن پاسخ درست و قانع کننده برای آنها، تصمیم گیری های انسان به نتیجه و سرانجام روشنی نخواهد انجامید.
- ۱۰- تلاش های بشر برای پاسخ قانونمندی سوالات اساسی و بنیادی موجب ظهور دانشی به نام **«فلسفه»** شده است.
- ۱۱- لفظ فلسفه ریشه **یونانی** دارد. این لفظ عربی شده کلمه **«فیلسوفیا»** است.
- ۱۲- فیلسوفیا مرکب از دو کلمه **«فیلو»** به معنی **دوستداری** و **«سوفیا»** به معنی **دانایی** است.
- ۱۳- فیلسوفیا به معنی **«دوستداری دانایی»** است.
- ۱۴- کسی که واژه فلسفه را بر سر زبان ها انداخت و عمومی کرد، فیلسوف بزرگ یونان **«سقراط»** بود.
- ۱۵- دانشمندان زمان سقراط و قبل از او خود را **«سوفیست»** یعنی **دانشمند** می خواندند.
- ۱۶- دغدغه برخی از **سوفیست ها**، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه **پیروزی بر رقیب** را مهم ترین هدف می دانستند.
- ۱۷- **سوفیست ها** در استدلال های خود بیشتر از **مغالطه** کمک می گرفتند که به ظاهر درست به نظر می رسید.
- ۱۸- بعدها کلمه **«سفسطه»** که در زبان عربی از لفظ **«سوفیست»** گرفته شد، معنای **مغالطه کاری** پیدا کرد.
- ۱۹- سقراط خود را **فیلسوفوس** (فیلسوف) یعنی **دوستدار دانش** نامید.
- ۲۰- دانش **ریاضیات** درباره **مقدار** و **کمیت** است. **شیمی** درباره **ساختمان مواد** و **ترکیب** میان آنهاست. **اخلاق** درباره چگونگی کسب **فضیلت ها** و **دوری از بدی** هاست.
- ۲۱- فیلسوف در اصل **وجود** و حقیقت **جهان**، **طبیعت** و **انسان** کاوش می کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به شمار می آیند.
- ۲۲- برای کسب دانش در علوم مانند فیزیک، شیمی، زیست شناسی، اقتصاد و جامعه شناسی از روش های **تجربی** استفاده می کنیم.
- ۲۳- در مسائل **فلسفی** فقط باید به توانایی **عقل** و استدلال های **عقلی** تکیه کرد.
- ۲۴- مسائل **فلسفی**، از جهت روش، مانند مسائل **ریاضی** هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آنها کمک نمی کند و فقط با **عملیات فکری** و **استدلالی** باید به جواب مسئله ها دست یافت.

ب) صحیح و غلط:

- ۱- تفکر، واسطه رسیدن انسان از معلومات به مجهولات و از پرسش ها به پاسخ هاست = **غلط**
- ۲- مسائل فلسفی، از جهت موضوع، مانند مسائل ریاضی هستند = **غلط**

۳- سوفیست ها در استدلال های خود بیشتر از مغالطه کمک می گرفتند که به ظاهر درست به نظر می رسید. =**صحیح**

۴- در مسائل فلسفی فقط باید به توانایی عقل و استدلال های عقلی تکیه کرد. =**صحیح**

۵- لفظ فلسفه ریشه عبری و عربی دارد. این لفظ عربی شده کلمه « فیلسوفیا » است. =**غلط**

۶- ملا صدرا ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی داند و از انسان ها می خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله ای برتر و عالی تر است، برسند. =**صحیح**

۷- فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به شمار می آیند. =**صحیح**

۸- دغدغه برخی از سوفیست ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت بود. =**غلط**

۹- یکی از ویژگی های انسان پرسشگری است. کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می کنند. =**صحیح**

۱۰- ملا صدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آنها را « فطرت ثانی » و ورود به آن پرسش های اساسی و تفکر در آنها را « فطرت اول » یعنی فطرت دوم می نامد. =**غلط**

د) کشف ارتباط:

۱- کدامیک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ ها}
۱- مشغول بودن به امور عادی زندگی	عقلی و استدلالی = ۳
۲- ورود به پرسش های اساسی و بنیادی و تفکر در آنها	اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان = ۵
۳- روش فلسفه	فطرت اول = ۱
۴- روش علمی مانند زیست شناسی و جامعه شناسی	دانشمند = ۶
۵- موضوع فلسفه	فطرت ثانی = ۲
۶- معنای سوفیست	دوستداری دانایی = ۷
۷- معنای فیلسوف	تجربی = ۴

سوالات تشریحی:

۱- انسان در زندگی روزانه خویش، معمولاً با چه مسئله هایی روبه رو می شود و به حل آنها می پردازد؟

انسان در زندگی روزانه خویش، معمولاً با مسئله هایی روبه رو می شود و به حل آنها می پردازد، از قبیل اینکه: امروز چه لباسی بپوشم، کدام کار را اول انجام دهم، چه غذایی بخورم و درباره کارم با چه کسی مشورت کنم.

۲- چند مورد از سوالات خاص که انسان در زندگی با آنها روبرو می شود را بنویسید؟

مقصود ما از آزادی چیست؟ از برابری چه منظوری داریم؟ آیا اصولاً می توان آزادی را با برابری جمع کرد؟ اگر هرکس آزاد باشد هر طور که می خواهد زندگی کند، آیا نتیجه این نخواهد شد که آدم ها در وضعیت نابرابر قرار گیرند؟ چرا درد و رنج هست؟ خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟ آیا می توان به آن رسید؟ سرانجام ما انسان ها چه می شود؟ آغاز و انجام جهان چگونه است؟ عشق و دوستی چطور؟ آیا اینها امور واقعی و مقدس اند؟ یا امور خیالی و ذهنی؟ اصولاً انسان و حقیقت انسانی چیست؟ آیا اختیار دارد یا مجبور است؟ چه هدفی را باید در دنیا دنبال کرد؟

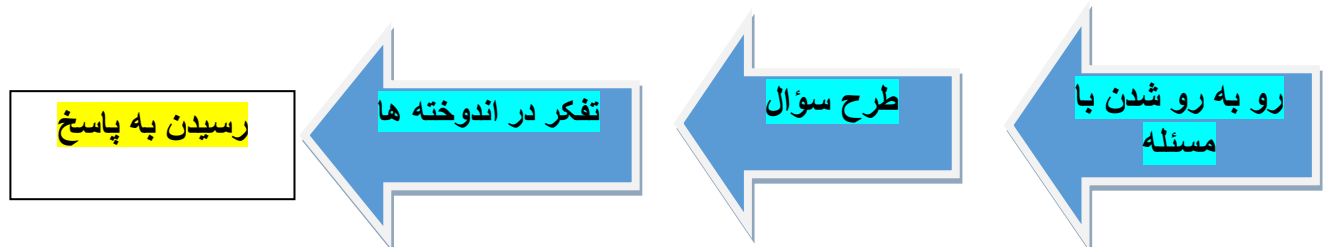
۳- یکی از ویژگی های انسان پرسشگری است. آن را شرح دهید.

یکی از ویژگی های انسان پرسشگری است. کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می کنند و کنجکاو خود را با گفتن کلمه « چرا » به پدر و مادر خود نشان می دهند. هر سؤالی که برای ما پیش می آید، گویای آن است که چیزی را نمی دانیم و به دنبال دانستن آن هستیم. همین که از خود می پرسیم «؟ ... امروز به کجا باید بروم به کتابخانه یا به ورزشگاه» بدین معناست که هنوز نمی دانیم کدام را باید انتخاب کنیم و به دنبال دانستن آن هستیم.

۴- نقش تفکر در وجود انسان را بنویسید.

تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش ها به پاسخ هاست. با قدرت تفکری که خداوند در وجود ما قرار داده، پاسخ سؤال ها را می یابیم و امور روزانه خود را سامان می دهیم. لذا می توان گفت که بدون تفکر کاری از انسان ساخته نیست.

۵- مراحل اندیشه ورزی و تفکر در انسان را بنویسید.

۶- مراحل تفکر در انسان را بنویسید.

۱- تفکر غیر فلسفی ۲- تفکر فلسفی

۷- تفکر غیر فلسفی را تعریف کنید.

تا زمانی که انسان با همان سؤال های معمولی و روزانه روبه روست و به دنبال پاسخ آنهاست، در مرحله اول تفکر قرار دارد که می توان آن را « تفکر غیر فلسفی » نامید.

۸- تفکر فلسفی را تعریف کنید.

اگر انسانی از این مرحله اول تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می توان آن را « تفکر فلسفی » نامید.

۹- مراحل تفکر فلسفی را بنویسید.

۱۰- فطرت اول و فطرت ثانی را تعریف کنید.

ملاصدرا، فیلسوف بزرگ اسلامی مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آنها را « فطرت اول » و ورود به آن پرسش های اساسی و تفکر در آنها را « فطرت ثانی » یعنی فطرت دوم می نامد.

۱۱- ملاصدرا کدام فطرت را شایسته انسان نمی داند؟ و در این زمینه چه چیزی از انسان می خواهد و او را به آن توصیه می کند؟

ملاصدرا ماندن در فطرت اول را شایسته انسان نمی داند و از انسان ها می خواهد که بکوشند از فطرت اول عبور کنند و به فطرت ثانی که مرحله ای برتر و عالی تر است، برسند.

۱۲- دانش فلسفه عهده دار پاسخ قانونمند به کدام سوالات انسان است؟ و چه عاملی باعث ظهور دانش فلسفه شده است؟

دانش فلسفه عهده دار پاسخ قانونمند به سوالات اساسی و بنیادی و خاص است.

تلاش های بشر برای پاسخ قانونمند به سوالات اساسی و بنیادی موجب ظهور دانشی به نام «فلسفه» شده است.

۱۳- درباره واژه فلسفه به سؤالت زیر پاسخ دهید؟

الف- لفظ فلسفه از کجا ریشه گرفته است؟ ب- معرب کدام واژه است؟ ج- فیلو سوفیا مرکب از چه واژه هایی است؟ د- کلمه فیلو سوفیا به معنای چیست؟

لفظ فلسفه ریشه یونانی دارد. این لفظ عربی شده کلمه « فیلوسوفیا » است. فیلوسوفیا مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی دوستداری و «سوفیا» به معنی دانایی است. فیلوسوفیا به معنی « دوستداری دانایی » است.

۱۴- دانشمندان زمان سقراط و قبل از او خود را چه می نامیدند؟

دانشمندان زمان سقراط و قبل از او خود را « سوفیست » یعنی دانشمند می خواندند.

۱۵- چرا سقراط نیز خود را « سوفیست » خواند؟

سقراط به سبب تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و شاید به خاطر هم ردیف نشدن با سوفیست ها، مایل نبود او را « سوفیست » یعنی دانشمند بخوانند.

۱۶- مهم ترین دغدغه و هدف سوفیست ها، چه بود؟ این گروه در استدلال های خود بیشتر از چه چیزی استفاده می کردند؟ این گروه قائل به چه چیزایی بودند؟

دغدغه برخی از سوفیست ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه پیروزی بر رقیب را مهم ترین هدف می دانستند.

سوفیست ها در استدلال های خود بیشتر از **مغالطه** کمک می گرفتند که به ظاهر درست به نظر می رسید.

این گروه از دانشمندان برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نباشند و بگویند هرکس هرچه خودش می فهمد همان حقیقت و واقعیت است.

۱۷- مراحل سیر معنایی و کاربرد فلسفه را بنویسید.

۱- فلسفه به معنای دوستداری دانایی ۲- فلسفه به معنای مطلق دانش ۳- فلسفه به معنای دانش خاص

۱۸- اساسا هر دانشی از چند جهت از سایر دانش ها متمایز و جدا می شود؟

۱- ز جهت موضوعی که آن دانش درباره آن بحث می کند.

۲- از جهت روشی که در آن دانش مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۸- موضوع ریاضیات - شیمی - و اخلاق را بنویسید.

دانش ریاضیات درباره مقدار و کمیت است. شیمی درباره ساختمان مواد و ترکیب میان آنهاست. اخلاق درباره چگونگی کسب فضیلت ها و دوری از بدی هاست.

۱۹- موضوع فلسفه را بنویسید.

فلسفه درباره بنیادی ترین و نهادی ترین موضوعات جهان و انسان است و پاسخ گوی عمیق ترین دغدغه های بشری است. به عبارت دیگر، فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به شمار می آیند.

۲۰- روش علمی مثل شیمی - زیست شناسی - اقتصاد و جامعه شناسی چیست؟

برای کسب دانش در علمی مانند فیزیک، شیمی، زیست شناسی، اقتصاد و جامعه شناسی از روش های تجربی استفاده می کنیم.

۲۱- روش فلسفه را بنویسید.

در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، نمی توان از حواس یا آزمایش بهره برد و یا از ابزاری مانند میکروسکوپ و تلسکوپ کمک گرفت. در این موارد فقط باید به توانایی عقل و استدلال های عقلی تکیه کرد و با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شد.

۲۲- مسائل فلسفی، از جهت روش، مانند کدام علم است؟

مسائل فلسفی، از جهت روش، مانند مسائل ریاضی هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آنها کمک نمی کند و فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله ها دست یافت.

به کار بندیم

۱- کدام یک از افراد زیر بیشتر اهل تفکر فلسفی است؟

الف) کسی که پاسخ فیلسوفان در ارتباط با سوالات اساسی را به خوبی آموخته و توضیح می دهد.

ب) کسی که در آرای فیلسوفان می اندیشد و دلایلی را که به نظر خودش محکم است، انتخاب و ارائه می کند.

۲- برای درست فکر کردن و قرار گرفتن در مسیر درست تفکر فلسفی نیاز به برداشتن گام هایی است. این گام ها به صورت نامرتب قرار گرفته اند؛ با توجه به نظر خود، آنها را به ترتیب بازنویسی کنید.

ارائه استدلال صحیح
جست و جوی پاسخ برای سؤالات
داشتن معیار برای پذیرش پاسخ
آگاهی از مجهولات و ندانسته های خود.

۱- آگاهی از مجهولات و ندانسته های خود ← ۲- جست و جوی پاسخ برای سؤالات ← ۳-
داشتن معیار برای پذیرش پاسخ ← ارائه استدلال صحیح

۳- نکات اساسی مربوط به هر یک از عناوین درس را استخراج و در جدول رو به رو یادداشت کنید.
سپس یادداشت های خود را با دیگران مقایسه نمایید.

عنوان	نکات اساسی
چیستی فلسفه	تفکر و اندیشه در مسائل اساسی و بنیادی در موضوع و محور وجود و حقیقت انسان و جهان
انسان و تفکر	تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش ها به پاسخ هاست.
دو مرتبه از تفکر	تا زمانی که انسان با همان سؤال های معمولی و روزانه روبه روست و به دنبال پاسخ آنهاست، در مرحله اول تفکر قرار دارد که می توان آن را « تفکر غیر فلسفی » نامید. ۶- اگر انسانی از این مرحله اول تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می توان آن را « تفکر فلسفی » نامید.
دانش فلسفه	تلاش های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات اساسی و بنیادی موجب ظهور دانشی به نام « فلسفه » شده است.
واژه فلسفه	لفظ فلسفه ریشه یونانی دارد. این لفظ عربی شده کلمه « فیلسوفیا » است. فیلسوفیا مرکب از دو کلمه « فیلو » به معنی دوستداری و « سوفیا » به معنی دانایی است. فیلسوفیا به معنی « دوستداری دانایی » است.
موضوع و روش فلسفه	فلسفه درباره بنیادی ترین و نهادی ترین موضوعات جهان و انسان است و پاسخ گوی عمیق ترین دغدغه های بشری است. به عبارت دیگر، فیلسوف در اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان کاوش می کند و اینها اموری هستند که پایه و اساس سایر علوم به شمار می آیند. در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، نمی توان از حواس یا آزمایش بهره برد و یا از ابزاری مانند میکروسکوپ و تلسکوپ کمک گرفت. در این موارد فقط باید به توانایی عقل و استدلال های عقلی تکیه کرد و با

تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک شد.

۴- اگر بخواهیم رابطه «تفکر» با «تفکر فلسفی» را به صورت دو دایره ترسیم کنیم، این دو دایره به شکل کدام یک از صورت های زیر خواهد بود، چرا؟

۵- در میان عبارات های زیر، عبارات های صحیح را انتخاب کنید.

الف) تفکر فلسفی، تفکر در حوزه فطرت اول و فلسفه تفکر در حوزه فطرت ثانی است، = غلط

ب) تفکر دو قلمرو دارد؛ تفکر در حوزه فطرت اول و تفکر در حوزه فطرت ثانی، = صحیح

ج) تفکر فلسفی و فلسفه، هر دو در حوزه فطرت ثانی قرار می گیرند، = غلط

د) در فلسفه هم تفکر فلسفی صورت می گیرد، اما به شکل نظام مند و تخصصی، = صحیح

ه) کسی که به تفکر فلسفی رسید، دیگر نیازی به تفکر در حوزه فطرت اول ندارد، = صحیح

۶- فلسفه، از چه جهت با ریاضیات اختلاف دارد و از چه جهت مشترک است؟

فلسفه از جهت موضوع با فلسفه اختلاف دارد ولی از جهت روش با آن مشترک است.